

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 26 Noembrie st. v.

Revisuirea legii de presă o cerea sînt acum câteva zile un guvernamental din Cluj, se înțelege însă, ca măsură de represiune contra „agitatorilor“ români, adecă revisuire în sens reacționar.

Și fără îndoială, cât pentru Ardeal îndeosebi, și este trebuință neapărată de o revisuire a legii de presă. Sînt convins, că nu numai guvernamentalii maghiari, ci chiar și foarte mulți dintre Români o admit aceasta. Căci pentru presa română îndeosebi chiar și o lege de presă reacționară oferă mai multe garanții ca cea actuală.

Curțile cu jurați au fost instituite, pentru-ca prin ele să se exprime sentimentul public, ceea-ce anume atunci, când e vorba de delict de presă, e de o importanță hotărîtoare. Căci jiaristul are totdeauna pretențiunea de a exprima sentimente și vederi împărțite de o parte oarecare din public și în adevăr vinovat și vrednic de pedeapsă el nu este decât atunci, când abuzează de libertatea de presă spre a prezenta sentimentele și vederile sale individuale drept sentimente și vederi comune unui cerc oarecare de oameni. Numai în cazul acesta el face o propagandă primejdioasă. Altfel, chiar primejdioase fiind vederile și sentimentele, pe care le exprimă, nu este vina lui, că acele vederi și sentimente sînt împărțite de un mare număr de oameni. Are, din contră, meritul de a le fi exprimat și de a fi tras prin aceasta generala atențiune asupra lor.

Singur publicul e însă competent a se pronunța, dacă adevăr a grăit jiaristul ori nu, eară publicul se pronunță prin curtea cu jurați, care este o delegațiune din cercul celor mai dinstinși cetățeni. Și totdeauna verdictul de condamnare are înțelesul: „Omul acesta a exprimat vederi și sentimente, pe care cercurile, din care am eșit noi, nu numai că nu le împărțesc, ci chiar le condamnă.“

Foița „Tribunei“.

In regatul Carmen Sylvei.

(Urmare.)

„Trebuia să vii cu două zile mai înainte, — mi-s'a dîs și aici ca la Belgrad! — și ai fi avut ocaziune de a vedea întreaga societate, pe Regele și pe Regina, întreaga curte și adunată aici întreaga populațiune din împregiurime în frumoasele ei găeli de sîrbătoare, ai fi văzut seara la casele vîntătorilor o sîrbare populară — ca nicăiri în vre-un alt loc din lume . . . Ce sîrbare a fost aceea? — Sîrbarea zilei dela Grivița, — se înțelege, 11 Septembrie după stilul nou, 31 August după cel vechiu. E totodată și ziua de sfîntul Alexandru. La noi ziua aceasta se sîrbează mai puțin ca ziua onomastică a Țarului, — se sîrbează, fiindcă e ziua, în care, la 1877, trupele române au sîrșit cea mai frumoasă dintre faptele lor războinice, luând în vederea lui Alexandru cu asalt reduta dela Grivița, în fața Plevnei. Pagubă că n'ai văzut sîrbarea atât de originală.“

De aceea dar' atunci, Sîmbătă seara, palatul ambasadei rusești și unele dintre zidurile publice din Bucuresci erau splendid iluminate! Liturgia servită în biserica mănăstirii din deal, focul de artificii, sîrbarea soldaților și a poporului, hora batalioanelor în prezența părechi regale sus la casa de vîntătoare, deasupra pădurilor luminate de lună, — cred și eu, că mult

Tocmai de aceea însă e pus mai presus de ori-și-ce discuțiune principiul, că fiesce-care trebuie să fie judecat de mediul social, în care trăiesce, de o delegațiune a acelora, ale căror vederi și sentimente pretinde a le fi exprimat. Căci numai acestia sînt competenți a se pronunța, dacă adevăr a grăit ori nu.

Zilele aceste curtea cu jurați din Cluj a pronunțat un verdict, care a produs oare-care senzațiune și de care mulți s'au scandalisat.

Unul dintre colaboratorii jiarului „Ellenzék“, dl Zilahi, a fost tras în judecată pentru delict de calumnie comis prin presă.

La întrebarea, dacă dl Zilahi este ori nu autorul publicațiunii incriminate jurații au răspuns cu da.

La întrebarea, dacă acea publicațiune cuprinde ori nu o calumnie, ei au răspuns deasemenea cu da.

Din aceste două premise ar rezulta dela sine concludsiunea, că dl Zilahi este vinovat.

Nu însă în toate casurile rezultă această concludsiune.

Nu rezultă îndeosebi în cazul, dacă dl Zilahi prin cele spuse a exprimat sentimentul public al Clujenilor. Și jurații din Cluj sînt cei mai competenți spre a se pronunța, dacă a exprimat ori nu dl Zilahi, în cazul acesta, sentimentul public al Clujenilor. Șapte dintre dînșii l-au declarat nevinovat pe dl Zilahi.

Cu alte cuvinte: dl Zilahi a sîrșit fapta, care în tesă generală este condamabilă, dar' anume în acest cas, după sentimentul majorității juraților, e scusabilă.

Tot astfel s'a pronunțat tot zilele aceste și curtea cu jurați din Murș-Oșorheiu într'un cas analog, achitând pe dl Balint Császár pentru o insultă adusă d-lui deputat Carol Kovács.

Două lucruri rezultă din aceste verdicte: unul, că acuzatorii în amîndouă

processe sînt oameni, care nu prea par a se bucura de multă stimă în cercurile, din care au eșit jurații, ear' altul, că jurații țin să ocrotească libertatea de presă și nu vor ca un publicist să fie persecutat pentru delict de puțină importanță.

Nu mă sfiesc a mărturisii, că după părerea mea această particulară îngrijire pentru libertatea de presă le face onoare juraților din Cluj și celor din Murș-Oșorheiu.

E însă evident, că nici noi Români, nici concetățenii noștri sași nu ne putem aștepta la aceeași îngrijire, la aceeași bunăvoință din partea lor.

Căci, judecînd în toată conștiința, ei nici nu sînt competenți a se pronunța în materie de opiniune publică română ori săsească.

Jiaristul român, ori cel german, care-și dă toată silința de a cunoaște sentimentele și vederile conaționalilor sei și le exprimă după cea mai bună convingere a lui, nu este și nu poate să fie vinovat, deoarece-ce, chiar primejdioase fiind acele vederi și sentimente, el le exprimă numai ca pe nisce adevăruri poate regretabile. Vinovat e numai acela, care propagă tendențe primejdioase, pretinđînd că exprimă sentimentul public, când emite numai vederile sale ori ale unui mic cerc de oameni, pentru-ca încetul cu încetul să le impună celor mai largi cercuri.

Și desigur, că nu jurații din Cluj, nici cei din Murș-Oșorheiu sînt competenți a se pronunța, dacă un jiarist român exprimă ori nu sentimentul public al Românilor ori unul german sentimentul public al Sașilor. Singuri Români ori singuri Sașii ei înșiși pot, când e vorba de un jiarist român, ori de unul german, să pronunțe cu temeiul cuvintele: „Omul acesta minte: vederile și sentimentele, pe care le exprimă el ca fiind ale noastre, noi nu numai că nu le împărțăm, ci le gîsim chiar condamnabile.“

Jurații din Cluj ori cei din Murș-Oșorheiu în cele mai multe casuri vor pronunța aceste cuvinte și le vor pronunța în toată conștiința chiar și atunci, când jiaristul român ori cel german se va fi mărginit a-și face datoria de publicist, fiindcă ei în adevăr în foarte multe casuri nu împărțesc vederile și sentimentele Românilor ori ale Sașilor și le află, din punctul lor de vedere, condamnabile.

Tocmai de aceea însă jiaristul român condamnat de o curte cu jurați eșită din mijlocul Românilor ar fi politicesce mort, precînd un verdict de condamnare pronunțat de curtea cu jurați din Cluj ori de cea din Murș-Oșorheiu dovedesce numai, că există o neînțelegere între Români și Maghiari, ne lasă însă în nedumerire asupra sentimentului public al Românilor, ceea-ce este lucrul de căpetenie într'un proces de presă intentat unui jiarist român, ba poate să-i facă celui condamnat o popularitate adese-ori nemeritată și să contribuie la propagarea printre Români a tendențelor declarate condamnabile.

Astfel din punctul de vedere al resonului de stat actuala lege de presă nu are, anume pentru țeara aceasta, nici un înțeles.

Ear' cât pentru echitate, omul cu judecată n'are decât să pună alături cu cele două verdicte de mai sus verdictul pronunțat acum două săptămîni în procesul „Tribunei“.

Nu sînt redactor responsabil al „Tribunei“, chiar jurații au recunoscut, că nici autor al notiței incriminate nu sînt, — dar' din aceste premise tot nu a rezultat, că nu sînt vinovat, cum nu a rezultat nici pentru dl Albini, cu toate că autorul adevărat era prezent și gata să primească răspunderea.

Care ar fi fost verdictul, dacă noi, dl Albini și eu, eram publicisti maghiari? — care mai ales, dacă dl Nyárády n'ar fi fost președinte al unei reuniuni ma-

am perdut prin aceea, că n'am fost martor la toate aceste! — mai ales după-ce am văzut din nou teatrul principal, în adevăr singur în felul lui, al acestor sîrbări, casele vîntătorilor, platoul deschis ce se află la apusul lor și sala deschisă, clădită pentru sîrbare.

Casele vîntătorilor sînt nisce bărăci de lemn lungi și scunde, dintru început foarte simple, clădite aici pe un platou așezat mai sus de Sinaia și de valea castelului, în mijlocul unei rariști din brădet drept cartiere de vară pentru cele două batalioane de vîntători ce staționează aici în timpul cât curtea regală petrece la castelul Peleșului. Ele sînt așezate în două șiruri, câte cinci în fiecare șir. Unul dintre aceste șiruri e întors cu o față spre înălțimile dela răsărit, adecă spre valea Prahovei și spre înălțimile acoperite cu păduri de preste Prahova; celalalt se află mai spre apus, în dosul primului șir. Ceea-ce le dă o înfașurare în adevăr ne mai pomenită acestor lungi bărăci, în care soldații locuiesc și dorm pe saltelele lor umplute cu paie ori cu frunziș, este împodobirea curioasă și originală a păreților din afară, a intrărilor, ba în parte și a internului lor. Materialul decorativ, artistii militari, care au creat această interesantă operă pentru plăcerea lor, și-l-au luat din pădurile din apropiere și numai din ele. Au acoperit toți păreții cu mușchi de pe pămîntul codrului și preste acest fond au așezat decorațiuni cu cele mai felurite desemnuri din mușchi cenușii adunați de pe trunchiurile de copaci, din tulpile de brad, din bureți, ciuperci, împestrițate cu bombițe roșii de scoruș. Pe ici pe colo aceste decorațiuni sînt ornamente

fantastice, care nu reprezintă obiecte și forme luate din realitate. De cele mai multe ori desenul făcut cu mușchii cenușii reprezintă ferestri, uși, blasoane, pomi, vase de flori și buchete, în care florile sînt compuse din tulpile de brad, din bombițe roșii din bureți galbui. Pe fiescecare din păreți se reivesce monogramul mare al Regelui ori al părechi regale, un C. și E. (Carol și Elisabeta), făcute mai ales din mușchiul cenușiu al copacilor. Marile tăblii negre de pe frontalul bărăcilor, pe care se indică compania ori regimentul, ce se află în bărăcă, sînt încunjugurate cu cununii de cetină. Tot cu cetină sînt împodobite intrările, stîlpii și grințile de din lăuntru. Toate aceste sînt inventios potrivite și executate cu atîta iubire, cu atîta gust, atîta îndemănăție, cu atîta gingășie și acuratețe, încît nu se poate să le privim, fără-ca să fim cuprinși de o plăcută emoțiune.

În partea despre meadă-noapte a acestor șiruri de bărăci artistii militari au clădit marele portic festiv pentru sîrbarea zilei dela Grivița. Porticul așezat pe stîlpi de lemn, între care în loc de părete sînt întinse nisce sîrme abia vădute și împletite astfel, ca să se poată fixa pe ele monogramele regale, are înspre arcul de triumf așezat spre valea castelului un înalt frontal cu două turnuri albe împodobite cu steaguri, câte unul la fiecare parte. Fața acestui frontal e și ea acoperită cu mușchiu verde și decorată cu mușchiu cenușiu așezat după un desen plin de gust. Ear' din sus de arcul decorat cu festoane, pe o mare tablă așezată între cele două turnuri, se află scrise numele orașelor turcesci de pe malul

Dunării, împregiurul cărora sângele românesc s'a vîrsat în lupte glorioase.

Și are armata Regelui Carol, are fără îndoială tot dreptul de a-și reaminti cu mîndrie și de a sîrba amintirea faptelor și a zilelor dela Oltenița, Nicopol, Grivița, Calafat, Plevna, Rahova, Vidin, Belgradjic, deși trebuie să-și mărturisească, că sângele acela a curs — pentru propria onoare ostășească și pentru independența propriei patrii.

La fereastră.

(Din daneză trad. după Dilling de A. S. P.)

Copiii curăței.

Consilierul de justiție se retrăsese în odaia lui, fiindcă menagera îi era mînioasă. El, domnul casei, se certase cu servitorul pentru cheia dela pod, și menagera din cauza aceasta cu atîta furie și vehemență spăla vasele, încît începură să tremure obiectele de jucărie de pe etager, ear' sala de mîncare înfașura icoana unui caic de pe marea viforoasă.

Consilierul de justiție se apropiă de fereastră, o deschise și se uită pe stradă.

— „Curios lucru, nu plouase și totuși în canal era apă. De bună-seamă va fi apă de spălat dela vecinul, căci nu era curată, și deși nu multă, destulă pentru-ca să se poată mînji doi copii de cerșitor. Nu este nimic, ce copiii ar pune mai presus decât apa murdară. De cea curată se tem mai tare“, — se gîndi el în sine.

Erau de 4—6 ani. Cel mai mare, conducătorul, avea o blusă de matros roasă, vîntă și

ghiare, ci vre-un biet de Român ca dl Moldovan din Arad?

Dacă e dar' vorba de apărarea intereselor „statului“ prin persecutarea presei române, judecătorii ordinare sînt cele mai de aproape chemate să intervină, și sînt convinși, că aceste judecături nici odată nu se vor pronunța așa, cum se pronunță actualele curți cu jurați, și că în cele trei instanțe judecătorești libertatea de presă a noastră află mai multă garanție ca în actuala lege de presă.

În tot cazul despre libertate de presă nu se poate vorbi sub regimul actualii legi: precînd într-o parte poate să fie chiar libertinism, într'alta e adese-ori chiar mai rău ca pe timpul lui Bach.

Ioan Slavici.

Revistă politică.

Sibiu, 26 Noemvrie et. v.

În decursul acestei săptămîni se așteaptă la Viena sosirea unui distins membru din cabinetul român în scopul, de a se consulta cu oamenii de stat ai monarhiei noastre în ceea ce privește cestiunile comerciale-politice. Ministrul Sturdza se va abate puțin pe la Budapesta, spre a sonda terenul și pe la persoanele normative de acolo. În urma dispozițiilor ce există de prezent între Viena și București e de sperat, că iminentele consultări vor avea drept rezultat stabilirea acelor punctuațiuni, căror vor pute apoi să urmeze numai decât adevăratele negocieri convenționale.

Deputațiunea bulgară a trecut ieri după amiază pe la Budapesta, unde a fost la gară întîmpinată de o mulțime de oameni și de tinerimea universitară maghiară. Aseară a sosit la Viena.

După o depeșă ce am primit-o aseară, prea târziu de a o mai publica în numărul de ieri, studentul Takács a ținut la gară o „orație“ în numele tinerimii universitare maghiare, exprimînd simpatiile națiunii maghiare pentru Bulgari. „Ce e drept — țise Maghiarul liberal — cu sentimente nu se poate repara răul, sperăm însă, că această manifestație va promova cauza Bulgarilor!“

Așa este! Dacă studenții maghiari nu vor rezolva ei cestiunea Orientului, poate principele de Bismarck, contele Kálnoky și întreaga diplomatie europeană să se tot sbuciume în dreapta și în stînga, ispravă tot nu se va face. Ceea-ce e ridicol în întreg lucrul este însă împregiurarea, că aceia, care acî în țeară la ei calcă în picioare toate drepturile și asupresc popoarele conlocuitoare, își petrec timpul în zădarnice opintiri de a trece drept iubitori și promovatori de independența altor popoare, care cad afară de sfera nemijlocitei lor înriuriri.

Drept ilustrare a stărilor interne din Ungaria servească următoarea corespondență, ce o primesc din Budapesta ȋiarul vienez „Vaterland“:

„De repețite-ori am arătat la acest loc contrastul ce există între aparență și realitate. Datorința ne impune însă, ca să revenim din nou la acela, pentru-că chiar dela această înfrumțare oficială și oficială, în acest „cult al minciunii“ e de a se cunoaște cauza principală a decadentei în viața noastră publică și socială. Cât de miserabilă e administrația în pompoasa capitală, a vățut-o toată lumea nu de mult când cu privilegiul izbucnirii holerei. . . . Dacă deci asemenea stări deplorabile sînt posibile în centrul țării, sub ochii guvernului și ai reprezentanților poporului și sub controla unei presei, ce de loc nu e sficioasă: cum vor sta atunci lucrurile afară în provincie („departe de Madrid“)? Și în faptă, ceea-ce se împărțese de vre-o câteva săptămîni încoace din diferitele părți ale Țării-Unguresci, ne revocă în memorie cele mai posomorite zile ale miserilor administrației maghiare. Dacă am voi să atingem numai în treacăt toate aceste acușări și miserii, nu ne-ar fi de ajuns spațiul acestui întreg ȋiar. În cotro numai privește ori ascultă omul, pe tot locul se manifestă consecuențele unei administrații insuficiente, defectuoase, necredincioase și neglijate. Că în cele mai productive ȋinturi, în Bănat și în comitatul Pestei domnesce de prezent o sărăcie teribilă, așa încît trebuia să se prelungească incassarea dărilor și să se acorde o „împrumut de calamitate“, fie numai *per tangentem* amintit. De tot rău stă însă în țeară siguranța publică. . . . Statul „interconfesional“ a predat dela 1867 încoace societatea instrucțiunii lipsită de confesiune și cămătăriei capitaliste. O rea gospodărie parte a exhaiariat, parte a astupat isvorul de câștig al poporului. Pauperismul își ridică pretutindeni capul seu gorgonic; ucidere, furt și cerșitorie sînt la ordinea zilei. Ce folosește țării coata de funcționari ce crește pe ȋi ce merge? Ce folos are țeranul și cetățeanul de acest îngrozitor regiment de scribi? Cel-ce are de a face cu judecătoria ori cu alt oficiu, tremură deja înainte; pentru-că cel-ce câștigă însușide abia poate suporta spesele și competențele. Și cu toate aceste ministrul de finanțe voiesce să scumpească și mai tare justiția. Afară de funcționari, această eră constituțională a mai protegiat și pe advocați, numărul acestora se înmulțese ca nășipul în mare. Toți vor să trăiască, și încă bine, — în contul poporului. Poate-se omul mira, dacă acest din urmă își perde răbdarea și mii de oameni emigrează ori se aruncă în brațele criminalităților? Foamea, miseria și deserațiunea sînt incurabila triadă, în care amenință să decadă prin vina oamenilor această țeară, ce în multe privințe e binecuvîntată de Dumnezeu. „Cercurile noastre normative“ însă își petrec vremea cu sportul politic ori cu alt sport, fac „politică înaltă“ și nici nu se învrednicesc a se mai gândi la toate aceste miserii interne. Cel-ce vede, cum acești domni par a se interesa de soartea „bieților Bulgari“ mult mai mult ca de

întreaga calamitate în propria lor țeară, acela trebuie întru adevăr să-și peară speranța într'un viitor mai bun al Ungariei. Vorbe frumoase la toată întîmplarea nu vor lipsi cu privilegiul desbaterii budgetare. Dar' „părînții țării“ ca și mai nainte așa și acum vor întrelasa a împinge pe guvern și pe organele sale spre fapte serioase și mănoase, a-ți constrînge la împlinirea datorinței și a premerge înșiși cu exemple bune în această privință. Și astfel și răul rămîne în vechiul lui stadiu. Până când încă? Aceasta singur Dumnezeu o scie.“

Din incidentul discursurilor lui Moltke și Bronsart, ȋiarul german „Die Post“ aduce din nou un articol răsboinic și țice, că înarmările Franceiei nu se mai pot mări, că planurile lui Boulanger sînt numai pentru cazul unui răsboiu suportabile. Declarația lui Bronsart, că hotărîrea, de a pune în vigoare noua lege militară dela 1 Aprilie, s'a adus imediat înaintea începerii Reichstag-ului, se rapoartă la o împregiurare, ce nu se poate împărțesi. „Die Post“ află, că această împregiurare ar fi indispoziția ce o au unele cercuri rusesci de influență față cu Germania, căreia îi atribue nesuccesul politicii rusesci în Bulgaria.

Din Bucovina.

(Informațiuni particulare ale „Tribunei“.)

Expoziția din Cernăuți.

(Urmare.)

Societatea archeologică română a expus următoarele lucruri antice: un idol din lut roșu nears, uscat numai la soare, care reprezintă pe Minerva, pe Venusa Peninsulai-Balcice, Asiei-mici și Daciei; de o mărime foarte mică și cu cap de bubă; a scăpat dela expoziție numai cu trunchiul plin de deseme religioase, căci capul Venusei s'a spart din cauza frumșetei ei, să nu fie de deochi, dar' e reparabil, căci posa e publicată în întreg în revista comisiei centrale archeologice din Viena încă înainte de doi ani; numai piciorul acestei dracoase Venuse din lut cenușiu nears, mai multe hăruri de oale din lut roșu nears cu simboluri religioase ale acestei Venuse, de o culoare roșie și albastră, ciocane și măciuci din peatră de cremene, albă și neagră, din corn și os; unelte de țesut făcute din os, globanțele paserilor și fălcile pescilor, greutăți de statfi și mreje, grău încălținat preistoric, hăruri de oale groase, roșii, cenușii, și o ulciută de cenușă morților, și dinți ai unui dobitoac antediluvian, toate lucruri de industrie din epoca de peatră, când omul trăia ca sălbatic și nu cunoșea încă metalul. Din epoca de bronz găsim expuse celte, inele, săgeți și lănci. Din epoca de fer: săgeți, pîteni, o mulțime foarte mare, lănci, săbii, tolbe, cuțite, furculițe, lăcate, chei, foarfeci, părțile din cămeși de zale de fer și mai multe unelte militare și apoi inele; din timpul Romanilor un cinerarium, și din timpul epocii de peatră un animarium, pe care se aflau două borți, prin care eșia sufletul mortului din mormînt. Din monete erau expuse: cele romane, vechi romănesci cu cap

de bou, polone, germane, turcesci și medalii comemorative. Se află expus și un evangeliu român și armenesc. Foarte interesantă colecție archeologică a acestei societăți tinere, care a fost admirată mult de străini și aprețiată chiar și de țiaristica străină. Consilierul aulic din Viena dl Dr. Esner se respică foarte măgulitor asupra ei în „Neue Freie Presse“. Pîtenii au fost foarte admirați și discutați de Poloni. Toate aceste lucruri s'au scos numai din pămîntul Bucovinei și reprezintă numai starea industrială a țării în timpurile menționate.

Mai este de menționat dintre anticitățile expuse ale societății archeologice și o peatră inscripțională, ce s'a aflat la comuna Cupca pe malul Siretiului la anul 1884. După inscripția ei să fie monumentul cel mai vechiu cirilic din România, adecă și mai vechiu decît „codicele Voronețian“ (?). Lucrul cel mai interesant este, că până acum cu toate studiile și scrutarile învțăților, profesorilor dela universitatea din Cernăuți și Lemberg nu s'a putut constata, în ce limbă e scrisă inscripția. Își poate închipui cetitorul, de care interes mare științific e peatră aceasta. Într'o carte nu de mult apărută am cetit, că dacă s'ar adeveri data inscripției, atunci fără îndoială este documentul cel mai vechiu pentru vechietatea Românilor în țeară și e dovada cea mai mare, că Românii au locuit în Bucovina înaintea descălțării lui Dragoș-Vodă.

Anticitățile bisericesti expuse nu sînt mai puțin interesante, căci ele sînt mai mult cunoscute vizitatorilor români, de loc însă nu străinilor, cari din mirare nu eșiau privindu-le și examinându-le cu curiositate nedescriptibilă, ori de nu-i aici vre-un viclesug și marea lor nedumerire fusese, când auțiră dela călugări, că aparțin trecutului istoric al Bucovinei. Căci căți străini bucovineni sînt, cari nici n'au idea măcar, că Bucovina făcea mai nainte o parte a Moldovei, și că istoria moldovenească e și a Bucovinei totodată. Se credea, că făceau parte din Galia, unde acum în Bucovina Români vreau să cutopească toate celelalte națiuni, fiind prelungă asta și în minoritate cumplită. Fu dar' mare mirarea lor, că aceste lucruri aparțin numai Românilor, și că din timpul acela nu există nici măcar un bășior, ce ar fi jidovesc sau polon. Mare minune. Odoarele mănăstiresci umpleau împreună cu anticitățile societății archeologice o cameră întregă. Pe un părete erau atîrnate covoare la morminte domnesci, frumos țesute și brodate, avînd mai toate în mijlocul seu câte un portret al unui Vodă sau Vodese. Brodării minunate și de o artă desăvîrșită, care acum în țeară nici nu se cunoașce. Între toate lucrurile femeiesci expuse am observat numai o icoană brodată, și ce era ea prelungă acest cap de opere de brodării portretuare. Arta asta se cultivă în Europa încă în Tirolia, în unele țeri ale Germaniei și în Belgia. La capătul păretelui spre fereastră era postată o măsuță portativă antică moldovenească, pe care era aședată o evangeliu de pergament a lui Eremia Movilă, ferecată în argint și în aur. În mijlocul odăii au fost aședate patru dulapuri întinse, în cari erau aședate inele, cercei și alte lucruri găsite în mormîntul lui Stefan-cel-Mare cu ocașiunea deschiderii lui comisionare la a. 1856. Mai multe cruci foarte frumoase scobite și împodobite cu aur și argint din cele trei mănăstiri existente în Bucovina, se găsiu aci frumos aranjate. Într'o cruce se aflau și sfințele moște dela un sfânt. Se mai aflau în aceste patru dulapuri mănecări, numite și acum în limba romănească a călugărilor „rucavețe“, rapide de argint înaurit, tipsii pentru anafora, aeri sau epitași, chivote și patrafire. Într'un dulap de sticlă mare de lîngă părete se aflau depuse evangeliu și cruci mari. Toate lucrurile mănăstiresci expuse se pot clasifica în 4 grupuri: de cele din industria textilă, la cari numărăm acoperimintele cu pose, epitrafire, mănecări; de cele ale orfeurăriei, la cari s'ar număra inele, cercei și cruci și legarea cărților; de cele ale picturii a industriei de lemnării, la cari numărăm crucile sculptate cu o dexteritate rară și pe cari sînt scobite și inscripțiuni cu litere cirilice și măsuța portativă; de cele ale picturii, căci găsim expuse trei icoane vechi, din cari una e cu o inscripția cirilică, foarte frumos executată într'o placă de aur, cum și icoanele și portreturile din evangeliile scrise pe pergament. (Va urma.)

Corespondență particulară

a „Tribunei“.

Orșova, în Noemvrie 1886.

Avînd corespondența noastră publicată în luna trecută tot în această foaie ospitală oareșicare rezultat, ne luarăm de nou libertate a Vă ruga, ca să ne mai puneți la dispozițiune puțin spațiu din coloanele „Tribunei“, spre a ne mai îndrepta cu o întrebare modestă către Ven. Consistor din Caransebeș, și anume:

nise pantaloni de pânză, mănjiți; dîndrēt erau așa de lați, par'că erau ai vre-unei baletiste. Pe cap purta urmele unei pēlării de paie. Fratele lui avea pantalonii strîmți, dinapoi cu o singură gaură mare, pe care îndesert încercau a o astupa nise rēmășițe ale unui vechiu surtuc de iarnă; un fragment al unei pēlării întregia toaleta, mai mult simplă decît gustoasă.

Firesce, erau desculți, pantalonii și-i-au fost rēsfrînt până la genunchi și cu rīs vesel se jucau în apa din canal. Doi copii ai vre-unui onorațor stătean pe trotuar și cu mare interes împreunat cu frică se uitau la dînsii. Era un băiețel și o fetiță, în costum de tricot vînet, ciorapi roșii și păpuți de lac. Drăgălaș se țineau de mîni și sugeau la câte o bucățică de zăhar. Consilierul de justiție se plecă pe fereastră și se uita la copilași. Îi plăceau prea mult copiii.

— „Așa, așa, de mă însuram cu Mariana, lucru, la care mă gândiam cîndva, acum și eu așa avē astfel de copii; — înțeleg copilașii cei curăței, care sug zăharul și stau colo, ear' nu pe copiii cei murdari din canal, — așa avē și nevastă frumșică, căci și acum e Mariana drăgălașă, deși pușintel s'a cam îngrășat. Deu, tot așa fac fetele aceste de comercianți. . . . Și apoi ar exista ceva, pentru-ce așa putē să trăiesc și să lucrez. Precînd acum sînt singur.“

Se auț o larmă mare în odaia vecină. — „Au spart în bucăți un blid de sticlă.“ Consilierul se întoarce.

— „E drept, eată vine menagera mea. În continuu îmi amintesc existența ei. Atât de mult îi place ordinea și nu fură, deoarece-

crede că are să mă moștenească; le comite însă toate numai ca să mă nēcăjească.“

Privi ear' spre stradă, unde se jucau băieții cerșitori în apa de spălat.

— „Ce stați aici și de ce vē uimiți?“ — le țise cel mai bătrîn copilașilor curăței. „Haidăți încoace și jucați-vē cu noi.“

— „Trebuie să mergem în sus!“

— „Ce veți face acolo sus?“

— „Ne vom juca cu icoane de lipit. Dar' voi ce faceți toată ziua?“

— „Cerșim.“

— „Ei, apoi e așa un lucru de petrecere?“

— „Nu e vre-un lucru greu. Mai rău e, că ne încarcă oamenii cu mîncări. Dar' după-ce eșim, aruncăm bucățile de pîne și oasele pe stradă. Crucerii însă ne prind bine; pe aceia îi poate folosi și muma noastră. Ați vățut poate pe muma noastră pe stradă. Vinde raci.“

Și ear' începură a pleoscai în apă. Copilașii cei frumșei aruncau priviri de jumătate invidioase asupra copilașilor cerșitori. O, dacă n'ar fi avut nise vestiminte atât de bune!

Copilul cerșitor ear' se puse înaintea lor.

— „Dă-mi mie jumătate din zăharul tēu, și te voi lăsa să mă stropesci.“

Ofertul nu era tare seducător.

— „Ni se vor uda picioarele“ — țise băiețelul curățel.

— „Vē puteți sufla mănecile și puteți bate cu mînilor apa.“

— „Asta era un lucru nou, care până acum nu le venise în minte.“

Atunci, în ședința consistorială din 9/21 Octombrie a. c., când s'a decis asupra salariului învățătorului nostru, că nu se poate reduce, — ceea-ce și este foarte just și legal, la ce nu s'a decis și asupra punctului prim al protestului nostru, ci a fost dat uitării?

Noi, când am protestat, n'am protestat numai în contra reducerii salariului învățătoresc, ci mai întâiu și mai întâiu am protestat în virtutea §-ului 6 din statutul organic, pe care preotul nostru, ca președinte sinodal, n'a voit să-l respecte, prin urmare, nerespectându-l, a comis abuz de oficiu, și comițând abuz de oficiu, trebuie tras în cercetare disciplinară, ear' decisiunile din acel sinod, să se casseze fără excepțiune, fiind aduse pe basă ilegală.

Aceste nu sânt minciuni, ci fapte întemplate, prin urmare nu trebuiesc ignorate!

Atragem dar' prin aceasta încă odată atențiunea Ven. Consistor din Caransebeș, asupra călcării §-ului 6 din statutul organic de către președintele sinodului și ne rugăm, ca să se decidă și asupra §-ului 6, căci până nu se va decide și asupra celui §, noi, cari am fost totdeauna cei dintâiu, cari am plătit mai regulat și mai mult pentru cult și școală, nu vom plăti nici o para, fiindcă bugetul anului curent este votat într'un mod ilegal și nu este încă întărit de consistor, apoi si manc cu 200 fl. v. a.

Ne rugăm să se decidă cât mai urgent asupra §-ului 6, căci comitetul parohial încă a comis un abuz de oficiu, trimițându-ne executorul comunal pentru incassarea cultului, care încă nu e aplaciat și prin care procedura comitetului ne poate aduce ușor la extremitate, care va fi inevitabilă, decumva nu se vor lua măsuri energice întru sanarea tuturor abuzurilor și nu se va decide asupra §-ului 6.

Noi credem și susținem, că decisiunile aduse prin violarea §-ului 6 trebuie de sine să cadă, și în modul acesta Ven. Consistor n'ar fi expus de cumva ar ordona nimicirea sinodului, ceea-ce ar fi și raționabil și recomandabil.

Cerem și pretindem cu insistență respectarea §-ului 6 din statutul organic.

În numele mai multor membri sinodali cu vot: *N. I. Vassilievits.*

Cronica.

Iubileul Monarchului nostru. În ședința municipiului din Agram dela 6 Decembrie s'a ales un comitet festiv, care va avea să caie proiecte cu privire la serbarea jubileului de patruzeci de ani de stăpânire al Maiestății Sale.

Episcopul gr.-or. sârb al Vârșetului. De arând numit episcop gr.-or. al Vârșetului, arion Ruvaraț și-a insinuat guvernului abdicarea. Foile sârbesci „Branic“ și „Szobran“ ar, că Ruvaraț a repășit din cauză, că nu voia să subserie un revers ce pretindea guvernul dela el. Fratele episcopului repășit declară însă într'o scrisoare adresată redacțiunii foii di urmă, că nu pretinsul revers, ci motive de tot subiective au îndemnat pe episcop a refusa numirea a nu depune jurământul de episcop.

Procesul urbarial al Secelenilor. Prezum aflăm, comunele Satlung, Cernat și Zezini sunt fi inclinate să accepte propunerea de înțelegere ce li-a făcut-o mai în urmă comunitatea sârbească a Brașovului cu privire la procesul urbarial. În urma acesteia pe numitele comune ar căde două terțialități din locul din cețiune, ear' pe comunitatea Brașovului o terțialitate. Drepturile regale ar avea să le rescumere: Satlung cu 150,000 fl., Cernatul cu 170,000 fl., Zezini cu 50,000 fl. Celelalte 4 comune însă, ar dice că ar fi respins propunerea de împăcare.

Bubatul în capitala Ungariei nu mai are. Alaltăieri s'au adus 12 persoane îmbolnăvite de bubat în spitalul de barace. Sub tratament se află până acum cu totul 331 persoane.

Nesiguranța în comitatul Timișului. Teregova s'a aflat într'o dimineață spartă serica gr.-or. Din lada bisericii, ce se afla în ar, au lipsit 30 fl. Tot în aceeași zi au intrat și în foresteria de acolo, ducând cu sine cassa terthaimiană.

Semnele timpului. La 28 Noembrie n. a s'a dat nici un singur bilet de cătorie în stațiunea Lugoj a căilor ferate de c. r.

Congresul „Cultur-egylet“-urilor. La imăvară se va fi în Budapesta un congres al tuturor reuniunilor de cultură maghiară.

Prințul Alexandru de Battenberg a s'it la 6 l. c. în Paris.

Deschiderea Ateneului din București. Tim în „Românul“ de ieri: A seară s'a deschis seria conferențelor Ateneului român pe anul

1886—1887. Publicul în număr destul de mare a răspuns la chemarea biroului Ateneului. D. C. Exarcu: în câteva cuvinte, acoperite de aplause auditorului, arată că Ateneul român a început prin a fi mic, pentru-ca, după o luptă de 20 ani, să spera a deveni mare. Palatul, ce se ridică maiestos în piața episcopiei dovedește, cât de multă dreptate au avut întemeietorii acestei frumoase instituții. Atât din rezultatul loteriei, cât și din celelalte fonduri vede lămurit, că situațiunea materială a Ateneului e destul de satisfăcătoare. Să sperăm, a dis dl Exarcu, că pentru ultima oară ne mai întrunim în această sală, în care am debutat înaintea publicului inteligent al capitalei. Aplause foarte entusiaste au salutat cele din urmă cuvinte ale dlui Exarcu, care totdeauna a fost cel mai hotărât ateneist și de al cărui nume este legată clădirea edificiului Ateneului.

După vice-președintele Ateneului, se urcă la tribună, în aplausele tuturor, bătrânul conferențiar al Ateneului, dl V. A. Urechia, învățatul profesor de istoria Românilor la facultatea de litere. D-sa începă prin a exprima speranța, că promisiunea dlui Exarcu se va împlini și prin urmare conferențele Ateneului se vor inaugura la anul viitor în noul seu local. În această cale grea, căci sânt mai mult de 20 ani dela întemeierea Ateneului, două elemente ale societății române ne-au ajutat, dice dl Urechia, femeia română și tinerimea, cărora trebuie să le exprimăm recunoștința noastră. Apoi dl Urechia vorbi despre o foarte interesantă descoperire istorică, momentului familiei lui Miron Costin, cronicarul Moldovei. Din cele ce spun cronicarii despre locul unde a fost înmormântat Miron Costin, omorât din porunca lui Constantin Cantemir Vodă, reese că boierul moldovean a fost tăiat la satul Bârboși, aproape de Roman, unde a și fost îngropat împreună cu soția sa. Documentele, vre-o 500, ne vorbesc de un alt sat Bârboșci. Cestiunea cea grea era de a se sci, unde este satul Bârboși sau Bârboșci. Cu ajutorul unei harte găsite de dl Urechia la Metropolia din Iași, d-sa dă pe urmele satului în ceștiune. Prin August trecut se duce la orașul Roman, de unde apoi, spre apus, se îndreptează spre satul Dulcesci, ajunge în urmă la Trifesci și de aici, tot căutând, tot întrebând, dă de o veche mânăstire ruinată Brănișteni. Pe aici, îi spuse moș Bogsa, a fost satul Bârboșci, cum diceau bătrânii. În biserica dela Brănișteni dl Urechia a descoperit momentului familiei Costinilor din Moldova. O inscripțiune de pe marmura momentului dovedește pe deplin aserțiunea conferențiarului. Dl Urechia termină frumoasa sa conferență exprimând dorința de a se ridica un monument pe una din piețele orașului Roman, spre aducerea aminte a vestitului cronicar. Acest monument, dice dl Urechia, va aduce aminte generațiilor viitoare, că în trecut s'au găsit Români, ca Miron Costin, care și-a sacrificat colosala sa avere pentru iubita sa Moldovă, care a murit pentru drepturile ei.

Înmulțirea armatei daneze. Guvernul danez are de gând să sporească armata cu 12.000 de oameni de toate armele, deci cam cu 25 procente a efectivului actual. De asemenea se va înmulți flota, atât cu privire la material, cât și la personal; se vor procura încă opt năi mari și monitoare, precum și 28 torpilori noi. Întăririle proiectate dela Copenhaga vor costa ca la 80 milioane coroane.

Din Turcia. Față cu turburările din Rumelia-orientală, Poarta a prelungit termenul pentru isprăvirea liniilor de joncțiune turcesci până la 30 Iulie 1887. Șinele liniei sânt în mare parte puse, și această lucrare se poate termina până la anul nou. Construirea gărilor înaintea de asemenea iute, și dacă iarna nu va fi grea ele vor pute servi de adăpost. Astfel deschiderea liniei ar pute fi la 1 Maiu 1887. La linia bulgară s'a lucrat mult până în timpul din urmă, când lucrătorii au început să se îmbrăcesc ne mai putând fi plătiți. Guvernul turcesc tractează acum cu dl Mauser, inventatorul pușcii germane de repetițiune, pentru introducerea acestei arme în ostirea turcă. Deocamdată se vor furniza 300,000 pușci succesiv și prima comandă se va face îndată după încheierea împrumutului de două milioane lire. Comisiunea militară din Yildiz-Kiosk lucrează cu zel la reorganizarea armatei. Ea tinde mai ales să sporească efectivul cadrelor. Spre acest scop guvernul s'a pus în raport cu diferiții șefi din Sudan și se recrutează voluntari și în alte ținuturi africane, prin cari are să se înmulțească numărul regimentelor negre. — Atașatul militar englez, căpitanul Kané, s'a întors din misiunea, întreprinsă din ordinul guvernului seu spre a inspecta porturile Mării-Negre și în curând va visita și Dardanelele. Atât dînsul, cât și alte autorități se pronunță favorabil asupra progreselor ostirei și marinei turcesci.

„Amenajamentul pădurii Morunglavul“ din județul Romanați pădure de stejar de 2602^{Ha}. 6616^{mp}. tratată prin metoda „însămânțării naturale“ a esit de sub tipar și se află de vîndere la librăria Socec 7 Calea Victoriei. Anexat: planul topografic.

„Țara nouă“. Revistă științifică, politică economică și literară, ce apare odată pe lună în București, are în numărul 9 de pe luna Octombrie 1886 următorul cuprins: Considerațiuni asupra învățământului clasic, de G. Opreșcu. — Humanismul și Realismul, Gimnasiul clasic și real de P. Gârboviceanu. — Deschiderea școlii pentru institutori din București — religiunea și

știința (urmare și fine), de M. Popescu. — Ultima dorință (poesie) de Matilda Cugler-Poni. — Sistem național de economie politică, de Frideric List (urmare). Cap. XVI. Vama considerată ca mijloc puternic de a crea și a statornici industria manufacturată a țerii. Cap. XVII. Vama față cu școala economică astăzi domnitoare. — Cartea III; Sistemele: Cap. I. economiști italieni. Cap. II. Sistemul industrial cu nedrept numit sistem mercantil. Cap. III. Sistemul fiziocrat și agricol. Cap. IV. Sistemul valorii de schimb impropriu numit sistem industrial. — Adam Smith. Traducere, de I. N. P. — Despre pomul Crăciunului, (urmare) din povestile uncheașului sfătos.

O nouă scriere interesantă. În curând va apăre — comunică „Epoca“, — o operă literară foarte însemnată: „Poesiile marelui poet moldovean Konaki“, cules de nepotul seu Prințul Em. Vogoridi-Konaki. Această operă va fi precedată de o importantă suprafață datorată penei prințului Vogoridi.

Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român.

Nr. 367/1886.

Proces verbal

al comitetului luat în ședința din 30 Octombrie st. n. 1886.

Președinte: Iacob Bologa, vice-președinte. Membrii prezenți: I. V. Rusu, C. Ștezar, P. Cosma, Ios. St. Șuluțiu, I. Popescu, B. P. Hârșanu, Dr. Il. Pușcariu, Z. Boiu, E. Brote, cassar, Dr. Ioan Crișian, bibliotecar.

Secretar: George Barițiu.

Nr. 147. Membrul ordinar al comitetului B. Popp de Hârșanu așternând raportul seu de data Sibiu 30 Octombrie a. c. privitor la lăsămîntul lui Avram Iancu și respective la reparaturile edificiilor ținătoare de acel lăsămînt, puse deja în lucrare, i-se dă cetire într'u tot cuprinsul seu, prelungă producerea și a unei schițe simple de situațiune. După o deliberare mai îndelungată, reflectând și la concluse luate în ședințele din 19 Iulie și 4 Septembrie a. c. comitetul decide:

1. Din preliminarul aproximativ de spesele reparațiilor necesare la superedificatele rămase după Avram Iancu, specificate în raport se asemează la cassa Asociațiunii transilvane v. a. 300 fl., adică trei sute florini val. austriacă la mâna d-lui de Hârșanu cu condițiune, ca îndată după terminarea reparaturilor indigitate în contract să se aștearnă comitetului rațiociniul în regulă și tot atunci edificiile să fie asigurate la un institut de asigurățiune în contra focului.

2. Dl Hârșanu este recercat a notifica la tribunalul reg. din Aiud în numele acestui comitet, că plenipotența dată mai de înainte onor. domn avocat Mateiu Nicola din partea comitetului este abdisă și retrasă și că dînsul, dl Hârșanu este pe viitor avocatul Asociațiunii.

3. Să se facă arătare la camera advocațională din Alba-Iulia, că on. domn Mateiu Nicola nici după abdicarea plenipotenței nu și-a făcut socoteala, ear' de altă parte să se culeagă datele referitoare la socoteala și eventualmente să intenteze d-lui Nicola proces formal pentru darea socotelei.

4. La timp oportun și anume după terminarea reparaturilor când casele vor fi puse în stare de a fi locuite să se caute ocaziune de a se lua fotografie atât dela case, cât și după punțiua dela toate celelalte superedificate în câte o singură grupă.

Nr. 148. Presidiul reflectând la împregiurarea, că dl Dr. Daniil P. Barcianu în urmarea morbului greu și periculos, de care a suferit câteva săptămâni, spre a se restaura deplin, are să asculte de consiliul medicilor și să se abțină câva timp dela ocupațiunile care cer încordarea puterilor spirituale; deci propune, ca comitetul să denumească din sinul seu un individ spre a suplini în mod provisor pe dl Barcianu în funcțiunea de director și delegat la școala civilă de fete prin un individ versat în sfera instrucțiunii publice. După o scurtă deliberare comitetul decide cu unanimitate că

— Dr. Ioan Crișian, profesor și totodată bibliotecar al asociațiunii are a suplini pe Dr. Barcianu în direcțiune și delegațiune până la deplina însănătoșare a acestuia.

Nr. 149. Eugen Brote, cassar al asociațiunii face cunoscut, că pentru cuartirul cu 6 încăperi din etajul I al caselor asociațiunii, strada Morii Nr. 8 nu se ofere chirie anuală mai mare decât numai 550 fl. în loc de 600 fl. precum se preliminase.

— Se încuviințează, ca acel cuartir să se închirieze cu 550 fl. pe an.

Nr. 150. Tot dl cassar propune, că după ce taxele de membri ordinari chiar și cu modul introdus dela un timp încoace de a se incassa spre ușurarea d-lor membri tot numai pe câte un trimestru, întră nespun de greu, să i-se permită a mijloc incassării prin mandate postale precum se face și decătră alte institute, societăți, reuniuni în țeară și înafară.

Considerând mulțimea cererilor și pretenșiunilor câte se fac din mijlocul publicului către asociațiune, respective către cassa prea modestă pe an ce merge în proporțiune crescândă:

— Metodul de incassare ce se propune, se încuviințează.

Sibiu, d. u. s.

Iacob Bologa m. p.,
v.-președinte.

G. Barițiu m. p.,

Autenticarea acestui proces verbal se încrede dlor: Șuluțiu, Hârșanu și Brote.

S'a autenticat. Sibiu în 4 Noembrie 1886.

Șuluțiu m. p. E. Brote m. p.
Hârșanu m. p. (Va urma.)

Varietăți.

(Balon dirigiabil de războiu.) Ministrul de războiu al Statelor-Unite ale Americii de-Nord a organizat o serie de experiențe cu ajutorul unui balon dirigiabil închipuit de dl Thayer. Acest balon poate să ducă în el, afară de personalul necesar pentru a-l conduce, două sau trei tunuri sau o cantitate oare-care de bombe explozibile. Aparatul în totalitatea sa se compune dintr'un balon propriu dis, luntrea provădută cu o cârmă, mașina propulsorie și dintr'un disc fix, care poartă toate materialele necesare alimentării mașinei.

Balonul este de patru ori mai lung, decât înalt; este umplut cu hidrogen și conține în interiorul lui un balon plin cu aer. O rezervă de hidrogen comprimat la o presiune înaltă este în comunicare cu balonul prin ajutorul unor suape, ceea-ce permite balonului să se urce sau să se coboare, fără să se mai recurgă la întrebuițarea lestului. Un ingenios sistem de suape permite, când se voesce ca balonul să se coboare, să se reintroducă în recipientul de rezervă hidrogenul extras din balon.

Mișcarea acestui vas acrian este dată prin un cilindru așezat sub luntrea balonului și plin cu aer comprimat; acest cilindru, în partea din-napoi, este în comunicație cu aerul liber.

O mașină cu vaporii sau cu gaz face să între aerul în cilindru și înlocuesce provisiunea de aer comprimat pe măsură, ce el este întrebuințat. Direcțiunea este dată prin inflexiunea, fie într'un sens fie într'altul, a extremității tubului, prin care ese aerul comprimat. Luntrea este provădută dealtmintrelea de o pânză așezată la spate, și care permite, în cas de trebuință, să se utilizeze forța vântului.

Mașina, care pompează aerul și-l comprimă în cilindru, este așezată pe discul, care se găsesce sub luntre.

Balonul acesta are o vitesă de 50 chlg. pe oară.

(Câtă vreme pot răbda de foame și de sete animalele?)

În general animalele, cari se hrănesc cu iarbă, spune „Gazeta Săteanului“, mor mai curând de foame, decât acelea ce se hrănesc cu carne; astfel: Crocodilul în 4 luni; viperele sau năpărele în 2 la 3 luni; cămilele răbdă mult; porcii 6 la 7 săptămâni; cănele 3 la 4 săptămâni; pisica 15 la 20 zile; calul 12 zile (30 zile dându-se apă); iepurile 12 la 17 zile; orbeșul 3 la 4 zile; șoarecele 3 zile; leul 2 la 3 zile; șobolanul 2 zile. Dacă aceste animale au apă de beut pot rezista mai mult; aceasta din pricină, că apa cuprinde (afară de cea destilată sau de ploaie) totdeauna părțile de substanțe hrănitoare. Găsele, rațele și curcanii trăiesc 5 la 6 zile fără de mâncare, dar' până la 44 zile, dacă li se dă apă. Vulturul 15 zile, precând păsările mici ca canarul, privighetoarea de abia 24 ciasuri. Cât despre sete, depinde după felul hranei: cu cât hrănirea va fi mai umedă, cu atât animalele răbdă mai mult de sete. Animalele erbivoare duc mai mult de sete, decât cele ce se hrănesc cu carne. Oaia, capra, iepurile beau puțin; precând câinii, pisicile, lei, lupii beau mult. Paserile, cari se hrănesc cu grăunțe, beau mai mult ca carnivorele. Cămila bea din 4 în 5 zile. Reptile beau puțin. Cât pentru animalele hibernante, precum urșii, etc., îndată-ce începe frigul stau în amorțire (dorm) și nu mănâncă nimic până-ce se încăldește; ele se mistuesc pe sine însși, căci aceste animale adorm grase și tari, ear' când se deșteaptă, sânt slabe și fără putere. Aceasta e opiniunea dlui T. Obalski și a multor oameni de știință. Cu toate acestea dl G. P. din R.-Sărat, care a vînat mulți urși ne afirmă cu siguranță, că nu e exact, că toți urșii stau fără de a se hrăni toată iarna, ei desgroapă și se hrănesc cu un fel de sfeclă, ce cresc sêlbatic. Dînsul a găsit în călduroase ghișuini, în mijlocul iernii, urși, cari i-s'au părut (nu de frică)! că nu sînt de fel adormiți și nici slăbiți, precum se pretinde de unii.

(Avis delicat.) Dama: „Fata de casă, care servește la D-Ta, va întra la mine în serviciu. Nu-mi vei pute da vre-o deslușire despre ea?“ — Modista: „Aceasta nu o știu tocmai bine. Deunăzi am trimis-o la D-Ta cu o contă și până în ziua de azi nu mi-a mai dat banii“.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

— 20 Decembrie a. c. imobilele lui Mihail Löffrich și soții, decătră jud. cerc. din Mediaș, în comuna Mardoș.
— 29 Decembrie a. c. imobilele lui Iosif Csécs decătră jud. cerc. din Reghinul-săsesc.
— 28 Februarie a. v. imobilele lui Stefan Ilca decătră trib. reg. din Lugoj.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile:
— la rămasul după Pavel Ţucra (din Bêrsa), Maria Cevu mărit. Ţucra (tot din Bêrsa), — la judecătoria cerc. din Buteni;
— la rămasul după Filip Bellu și Ecaterina Marcoveț, — la trib. reg. din Timișoara.

Economic.

Piața din Sibiu, 7 Dec. Grâu hectolitra 74—80 chilo fl. 4.60 până fl. 5.40, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 3.40 până fl. 4.20 sêcara 66 până 72 chilo fl. 3.20 până fl. 3.60, orș 58 până 64 chilo fl. 3.40 până fl. 3.80, ovês 38 până 45 chilo fl. 1.60 până fl. 2.—, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 3.40 până fl. 3.80, mêtaiul 74 până 82 chilo fl. 3.— până fl. 4.—, erumpene 68 până 70 chilo fl. 1.60 până fl. 1.80, semênță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 3.— până fl. 4.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.—, linteă 78 până 82 chilo fl. 7.— până fl. 8.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 3.50 până fl. 4.—, păsat de grân 100 chilo fl. 16.— până fl. 17.—, fâină Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slânina 100 chilo fl. 48.— până fl. 50.—, unsoarea de porc fl. 58.— până fl. 60.—, sêu brut fl. 20.— până fl. 24.—, sêu de lumini fl. 34.— până fl. 36.—, lumini turnate de sêu fl. 42.— până fl. 46.—, sâpmul fl. 24.— până fl. 26.—, fên 100 chilo fl. 1.20 până fl. 1.60, cânepa fl. 32.— până fl. 34.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.25 până fl. 3.—, spiritul p. 100 L. % 26 până 28 cr., carnea de vită chilo 32 cr., carnea de vițel 20 până 36 cr., carnea de porc 40 până 42 cr., carnea de berbec 20 până 22 cr., ouă 10 cu 28 până 30 cr.

Têrgul de rîmători în Steinbruch. În 6 Dec. n. s'a notat: unguresci bêtărâni grei 30.— cr. până 41.— cr. unguresci grei, tineri 41.— cr. până 41.1/2 cr., de mijloc 41.— cr. până 41.1/2 cr., ușori 40.— cr. până 41.— cr., marfă țerânească, grea 38.— cr. până 39.— cr., de mijloc 39.— cr. până 40.— cr., ușoară 37.— cr. până 40.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci

grei 40.1/2 cr. până 41.— cr., transito de mijloc 41.— cr. până 42.— cr., transito ușori 40.1/4 cr. până 41.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpenți la gară.

LOTERIE.

Tragerea din 7 Decembrie st. n. Sibiu: 16 69 68 79 53.

Cursul pteței din Sibiu

Table with 4 columns: Item, Cump., 8.38 vënd., 8.44. Items include Hârtie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusesci.

Bursa de Bucuresci.

Table with 4 columns: Item, Cump., 94.— vënd., 94.1/2. Items include Renta amort. (5%), Act. de asig. Dacia-Rom., Banca națională a României, Impr. oraș. Bucuresci, Act. de asig. Națională, Credit mob. rom., Scrișuri fonciare urbane (5%), Schimb 3 luni, Societ. const., Aur.

Bursa de Budapesta

Table with 4 columns: Item, Cump., 94.— vënd., 94.1/2. Items include Renta de aur ung., Imprumutul câilor ferate ung., Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung., Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune), Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune), Losuri rurale ung., Act. de sortare, Bănățene-timișene, Act. de sortare, Transilvane, Crotalo-slavone, Despăgubire pentru dijma ung. de vin, Imprumut cu premiu ung., Acțiune pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hârtie austriacă, Argint austriacă, Aur austriacă, Losurie austr. din 1860, Acțiune băncei austro-ungare, de credit ung., de credit austr., Argintul, Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina”, Galbeni împărătesci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de Viena

Table with 4 columns: Item, Cump., 94.— vënd., 94.1/2. Items include Renta de aur ung., hârtie, Renta de aur ung., Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune), Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune), Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune), Bonuri rurale ung., cu cl. de sortare, bănățene-timișene, cu cl. de sortare, transilvane, crotalo-slavone, Despăgubire pentru dijma ung. de vin, Imprumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hârtie austriacă, argint austriacă, Renta de aur austriacă, Losuri austr. din 1860, Acțiune băncei austro-ungare, de credit ung., Galbeni împărătesci, austr., Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Nr. 8765. 1886. [874] 1—3 v. c.

Publicațiune.

Pe baza §-lui 189 din legea despre dreptul de apă (art. de lege XXXIII: 1885) precum și pe baza §-ului 87 al ordinațiunii generale exmise spre executarea acestei legi de Excelența Sa dl ministru de agricultură, industrie și comerț în conțelegere cu Excelența Sa dl ministru pentru lucrări publice și comunicațiune în 31 Decembrie 1885 sub Nr. 45689 provoc pe toți proprietarii de construcțiuni de apă și de drepturi de folosire de apă, ce există în comitatul Sibiului, să-mi prezenteze până în 31 Martie 1887 în scris concesiunile privitoare la drepturile lor, sau să dovedească în scris, precumă drepturile lor de apă există neconturbate dela 1 Ianuarie 1866, fără de a vêtéma intresele juste ale altora și fără de a se fi aflat decătră autoritățile competente de stricăcioase.

Se observă, că insinuările sînt în sensul §-lui 191 al. 2 din legea despre dreptul de apă scutite de timbru.

Această îndatorire de a prezenta concesiunile, resp. de a dovedi drepturile se extinde asupra tuturor proprietarilor de construcțiuni de apă, pentru care se recere concesiunea autorității; e dar' validă în mod egal pentru întreprinderi de irigare, de drenare, de asigurare în contra inundărilor, pentru întreprinderi industriale, pentru mori, mai departe pentru apaducte publice și private, pentru canaluri publice și private, pentru rezervorii artificioase și jlipuri.

Construcțiunile de apă ale acelora care nu-și vor pute dovedi drepturile lor sau nu-și-le vor insinua în termenul fixat se vor privi în sensul §-ului 191 al legii citate de neexistente și cu privire la atar construcțiuni se vor aplica §-ul 163 și cei următori din legea despre dreptul de apă și §-ii 3—32 din ordinațiunea citată.

Sibiu, în 30 Noembrie 1886. vice-comitele comitatului Sibiului: Gustav Thalmann m. p.

Nr. 433—1886. [375] 1—3

Edict.

După-ce Ioan Bucur gr.-cat. din Calvaser de 9 ani și-a părăsit cu necredință pe legitima sa soție Maria Bucur născ. Stoja gr.-or. din Hașag, și nu se scie ubi cățunea aceluia: se citează prin această ca în termin de un an și o zi să se prezenteze înaintea subscrișului for matrimonial, căci altcum procesul divorțial urde în contra-i decătră sus-numita sa soție se va pertracta și decide și în absent respectivului bărbat.

Dela forul matrimonial gr.-cat. de I-Instanță al Eparchiei protopopesci a Sibiului.

Sibiu, în 6 Decembrie n. 1886. Ioane V. Rusu, protopop gr.-cat.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1886.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, Budapesta-Arad-Teiuș, Teiuș-Arad-Budapesta, Copșa mică-Sibiu, Sibiu-Copșa mică, Cucerdea-Oșorheiu-Regh.-săs., Regh.-săs.-Oșorheiu-Cucerdea, Simeria (Piski)-Uniedoară, Uniedoară-Simeria (Piski)) and rows for stations and train times.

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.